

د پوهنې وزارت

د تعلیمي نصاب، د ښوونکو د روزنې او

د ساینس د مرکز معینیت

د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي

کتابونو د تالیف لوی ریاست

د قرآن کریم زده کړه

او

اسلامي ښوونه او روزنه

دوهم ټولگی

Ketabton.com

د چاپ کال: ۱۳۸۹ هـ. ش.

درسی کتابونه د پوهنې په وزارت پورې اړه لري
په بازار کې یې اخیستنه او خرڅونه په کلکه منع
ده. له سر غړونکو سره قانوني چلند کېږي.

د پوهنې وزارت

د تعلیمي نصاب، د ښوونکو د روزنې او

د ساینس د مرکز معینیت

د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي

کتابونو د تالیف لوی ریاست

د قرآن کریم زده کړه او اسلامي ښوونه او روزنه

دوهم ټولگی

د چاپ کال: ۱۳۸۹ هـ. ش.

د کتاب د تالیف، خپرني او تدقيق کميټې

ليکوال: سرمؤلف الحاج مولوي بسم الله بختيار د اسلامي علومو د ديارتمنت علمي او مسلکي غړی.
سلاکاره کميټه:

- ۱_ دکتور احسان الله د اسلامي علومو د ديارتمنت آمر.
- ۲_ سرمؤلف الحاج بسم الله بختيار د اسلامي علومو د ديارتمنت علمي او مسلکي غړی
- ۳_ عبدالرقيب جهيد د اسلامي علومو د ديارتمنت علمي او مسلکي غړی.
- ۴_ سرمؤلف محمد انيس يونس د عربي ژبې او ادبياتو د ديارتمنت آمر .
- ۵_ مولوي عبدالوکیل د اسلامي علومو د ديارتمنت علمي او مسلکي غړی.
- ۶_ مؤلف شير احمد مسعودی د اسلامي علومو د ديارتمنت علمي او مسلکي غړی.
- ۷_ استاد رقيب الله ابراهيمي د اسلامي علومو د ديارتمنت علمي او مسلکي غړی.
- ۸_ مايل آقا متقي د اسلامي علومو د ديارتمنت علمي او مسلکي غړی.

د خپرني او تدقيق کميټه:

- ۱_ پوهاند عبد السلام عظيمي قاضي القضاات او د سترې محکمې رئيس.
- ۲_ قضاوت پوه استاد قيام الدين کشاف.
- ۳_ قاضي نذير احمد حنفي د ولسي جرگې د تقنين کميسيون مرستيال.
- ۴_ مولوي عبدالعزيز د ولسي جرگې د ديني ، پوهنې او لوړو زده کړو د کميسيون غړی .
- ۵_ کرامت الله صديق د حج او اوقافو وزارت د تدقيق کميسيون رئيس.
- ۶_ مولوي عين النعيم فيضي د علماؤ د سراسري شورا غړی .
- ۷_ مولوي عنايت الله بليغ د علماؤ د سراسري شورا غړی .

د محتواو، سياسي، فرهنگي، او ديني برخو د خپرني او کره کتنې کميټه:

- ۱ - دکتور محمد يوسف نيازی د پوهنې وزارت لوی سلاکار.
- ۲ - محمد آصف ننگ د پوهنې وزارت د خپرونو او اطلاعاتو رئيس.

د تدقيق، تصحيح او څارني کميسيون:

دکتور عبدالغفور غزنوي د تعليمي نصاب، د ښوونکو د روزنې او د ساينس د مرکز معين - د کميسيون رئيس.
د سرمؤلف مرستيال عبدالظاهر گلستاني د تعليمي نصاب د پراختيا او درسي کتابونو د تاليف لوی رئيس -. غړی
سيد محمود خلیق د تعليمي نصاب د پراختيا او درسي کتابونو د تاليف رياست علمي غړی - غړی

کمپوز او ډيزاين:

حميدالله غفاري

د مطالبو فهرست

شماره	عنوان	صفحه
۱	د قران کريم د زده کړې مضمون	۱_____۲۶
۲	د اسلامي ښوونې او روزنې مضمون: لومړی فصل: عقايد	۲۷_____۳۶
۳	دويم فصل : فقه	۳۷_____۵۷
۴	دريم فصل: اخلاق	۵۸_____۶۴

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بسم الله الرحمن الرحيم

د پوهنې د وزیر پېغام گرانو استادانو، ښوونکو او زده کوونکو،

ښوونه او روزنه د هر هېواد د پراختیا او پرمختګ بنسټ جوړوي. تعلیمي نصاب د ښوونې او روزنې مهم توکی دی چې د علمي پرمختګ او ټولنې د اړتیاوو له مخې رامنځته کیږي. څرګنده ده چې علمي پرمختګ او ټولنیزې اړتیاوې تل د بدلون په حال کې وي. له دې امله لازمه ده چې تعلیمي نصاب هم علمي او رغنده انکشاف ومومي. البته نه ښایي چې تعلیمي نصاب د سیاسي بدلونونو او د اشخاصو د نظریو او هیلو تابع شي.

دا کتاب چې نن ستاسو په لاس کې دی، پر همدې ارزښتونو چمتو او ترتیب شوی دی. علمي ګټورې موضوعګانې پکې زیاتې شوې دي. د زده کړې په بهیر کې د زده کوونکو فعال ساتل د تدریسي پلان برخه ګرځیدلې ده.

هیله من یم دا کتاب له لارښوونو او تعلیمي پلان سره سم د فعالې زده کړې د میتودونو د کارولو له لارې تدریس شي او د زده کوونکو میندې او پلرونه هم د خپلو لوڼو او زامنو په باکیفیته ښوونه او روزنه کې پرله پسې ګډه مرسته وکړي چې د پوهنې د نظام هیلې ترسره شي او زده کوونکو او هېواد ته ښې بریاوې ور په برخه کړي.

زه پر دې ټکي پوره باور لرم چې زموږ گران استادان او ښوونکي د تعلیمي نصاب په رغنده پلي کولو کې ستره دنده او دروند مسؤلیت لري.

د پوهنې وزارت تل زیار کاږي چې د پوهنې تعلیمي نصاب د اسلام د سپېڅلي دین له بنسټونو، د وطن دوستۍ د پاک حس په ساتلو او علمي معیارونو سره سم د ټولنې د څرګندو اړتیاوو له مخې پراختیا ومومي.

په دې ډګر کې د هېواد له ټولو علمي شخصیتونو، د ښوونې او روزنې له پوهانو او د زده کوونکو له میندو او پلرونو څخه هیله لرم چې د خپلو نظریو او رغنده وړاندیزونو له لارې زموږ له مؤلفانو سره د درسي کتابونو په لا ښه تالیف کې مرسته وکړي.

له ټولو هغو پوهانو څخه چې ددې کتاب په چمتو کولو او ترتیب کې یې مرسته کړې، له ملي او نړیوالو درنو موسسو، او نورو ملګرو هېوادونو څخه چې د نوي تعلیمي نصاب په چمتو کولو او تدوین او د درسي کتابونو په چاپ او وېش کې یې مرسته کړې ده، مننه او درناوی کوم.

ومن الله التوفیق

فاروق وردګ

د افغانستان د اسلامي جمهوریت د پوهنې وزیر

د قرآن کریم د زده کړې برخه

لومړۍ لوست

د قرآن کریم د تلاوت ادبونه

هدف:

د قرآن کریم له آدابوسره آشنایي.

پوښتنه:

آیا تاسو پوهیږئ، چې د قرآن کریم د تلاوت په وخت کې باید کوم شيان په پام کې ونیول شي؟

د قرآن کریم تلاوت زیات احکام او آداب لري، چې د بېلګې په توګه یې

ځینو ته په لاندې ډول اشاره کوو:

۱_ له اوداسه پرته باید قرآن کریم ته لاس ورنه وړو.

۲_ د قرآن کریم د لوستلو لپاره باید اودس وکړو او پاکې جامې مو پر ځان وي.

۳_ د قرآن کریم له تلاوت څخه د مخه اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ او

ورپسې بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ ووايو.

- ۴_ قرآن کریم په پوره ادب او احترام سره تلاوت کړو.
- ۵_ هڅه وکړو، ترڅو قرآن کریم په سمه توګه زده کړو.
- ۶_ کوښښ وکړو، ترڅو قرآن په ښه غږ تلاوت کړو.
- ۷_ کوښښ وکړو، ترڅو د آیتونو معناګانې هم زده کړو.
- ۸_ کله چې د قرآن کریم تلاوت واورو، نو باید غلي شو او غوږ ورته ونیسو.

هڅونه:

زده کوونکي دې د قرآن کریم د تلاوت آداب په غورسره ولولي او بیا دې په خپلو کتابچوکې وليکي.

ارزوني:

آیا زده کوونکو د قرآن کریم د تلاوت ادبونه زده کړي دي؟
آیا زده کوونکي د قرآن کریم آداب په ټولګي کې کاملاً مراعات کوي؟

دویم لوست :

درې ګوني حرکات

هدف: د درې ګونو حرکاتو تکرار.

پوښتنه:

- آیا تاسو زور، زیر او پېښ پیژنئ؟

الفباء د زور، زیر او پېښ له حرکتونو سره په هجایي ډول ولولئ:

ا ا ا	ب ب ب	ت ت ت	ث ث ث	ج ج ج
ح ح ح	خ خ خ	د د د	ذ ذ ذ	ر ر ر
ز ز ز	س س س	ش ش ش	ص ص ص	ض ض ض
ط ط ط	ظ ظ ظ	ع ع ع	غ غ غ	ف ف ف
ق ق ق	ک ک ک	ل ل ل	م م م	ن ن ن
و و و	ه ه ه	ء ء ء	ي ي ي	

لاندې کلمې په هجایي ډول ولولئ:

مَع	لَکَ	فَعَلَ	فُعِلَ	عَلِمَ	عُلِمَ	نَصَرَ	نُصِرَ	مَنَعَ
مُنِعَ	خُلِقَ	خُلِقَ	جُمِعَ	جُمِعَ	وُجِدَ	وُجِدَ	رُزِقَ	رُزِقَ

هڅونې:

ښوونکی دې توري حروف له درې ګونو حرکتونو سره ولولي او زده کوونکي دې په پوره پام تکرار کړي .

زده کوونکي دې په جدول کې د ننه کلمې په هېڅايي ډول ولولي.

ارزونه:

آیا زده کوونکي کولای شي لاندې کلمې په سمه توګه و لولي ؟

حَسَدَ	وَقَبَ	جَاءَ	حَاسِدٌ	خَلَقَ	قُلْ	أَعُوذُ	مَلِكٍ	نَعْبُدُ	يَوْمٍ
--------	--------	-------	---------	--------	------	---------	--------	----------	--------

دریم لوست

تنوین – ۱

هدف:

د تنوین زده کول

پوښتنې:

- آیا تنوین پیژنئ؟
- آیا کولای شئ تنوین سم ولولئ؟

تنوین په درې ډوله دی:

۱ _ د زورتنوین. د دوو زورونو په ډول د تورو په سر لیکل کېږي، لکه:

_____ او د هغه ساکن نون په ډول تلفظ کېږي چې مخکې ور څخه زور

وي، مثلاً:

۱ د () په شان لوستل کېږي.

۲ _ د زېرتنوین، د دوو زېرونو په ډول لیکل کېږي، لکه:

_____ او د هغه ساکن نون په ډول تلفظ کېږي چې مخکې ور څخه زېر وي،

مثلاً: ۱ د () په شان لوستل کېږي.

۳ _ د پېښ تنوین. د دوو پېښونو په ډول لیکل کېږي، لکه:

_____ او د هغه ساکن نون په ډول تلفظ کېږي چې مخکې ورڅخه پېښ وي،

مثلاً:

أ د اُن په شان لوستل کېږي .

اوس د جدول په داخل کې حروف له تنوين سره ولولئ.

لیکل کېږي	أ	إ	أ	ب	ب	ب	ت	ت	ت
لوستل کېږي	أَنْ	إِنْ	أُنْ	بَنْ	بِنْ	بُنْ	تَنْ	تِنْ	تُنْ

هڅونې:

زده کوونکي دې حروف له تنوين سره ولولي .

د الفبا حروف د پورتنی جدول په څېر و لیکئ او تنوين ورکړئ .

ارزونه:

آیا زده کوونکي کولای شي چې د تنوين درې ګوني ډولونه و پېژني او وېې لولي ؟

خلورم لوست

تنوين - ۲

هدف:

د تنوين يادونه

پوښتنه:

آيا كولاى شئ الفبا له تنوين سره ولولئ ؟

اوس د الفبا ټول حروف له تنوين سره ولولئ:

ا ا ا	ب ب ب	ت ت ت	ث ث ث	ج ج ج	ح ح ح
خ خ خ	د د د	ذ ذ ذ	ر ر ر	ز ز ز	س س س
ش ش ش	ص ص ص	ض ض ض	ط ط ط	ظ ظ ظ	ع ع ع
غ غ غ	ف ف ف	ق ق ق	ك ك ك	ل ل ل	م م م
ن ن ن	و و و	ه ه ه	ه ه ه	ي ي ي	ي ي ي

هڅونه :

زده كوونكي دې الفبا په ډله ييزه توگه ولولي.

ارزونه :

آيا زده كوونكي كولاى شي د تنوين ډولونه له ټولو حروفو سره ولولي؟

پنجم لوست

شد

هدف:

د شد زده کول

پوښتنه:

آيا شد پيژنئ؟

د شد نښه داده : ____ . که د يو توري په سر شد واقع شي معنی يې داده
چی دا حرف تکرار شوی دی. لومړی توری يې ساکن او دویم يې حرکت لري.
لاندې مثالونو ته پام وکړئ:

مَدَّ	مَدَّ د
إِنَّ	إِنَّ نَ
رَبُّ	رَبُّ بْ
صَلَّ	صَلَّ لِ
ثُمَّ	ثُمَّ مَ
كَلَّا	كَلَّا لَا
شَدَّ	شَدَّ دَ
دَلَّ	دَلَّ لَ

هڅونه :

لاندې جدول د درسي جدول په ډول ډک کړئ :

	نَزَلَ
	قَرَّبَ
	عَلَّمَ
	كَذَّبَ
	عَمَرَ

ارزوني:

آيا زده کوونکي شد پيژني ؟

آيا زده کوونکي کولای شي، شد سم تلفظ کړي؟

شپږم لوست

اشباعي حرکتونه: الف

هدف:

د الف له تلفظ سره اشنايي.

پوښتنه:

ايا پوهېږئ كله چې الف له يوه زور لرونكي حرف څخه وروسته راشي څه ډول لوستل كيږي؟

دلاندې كلماتو تلفظ ته پام وكړئ:

اَ	ءَا	بَ	بَا
تَ	تَا	ثَ	ثَا
جَ	جَا	حَ	حَا
خَ	خَا	دَ	دَا
ذَ	ذَا	رَ	رَا
زَ	زَا	سَ	سَا
شَ	شَا	صَ	صَا
ضَ	ضَا	طَ	طَا
ظَ	ظَا	عَ	عَا
غَ	غَا	فَ	فَا

په قرآن كريم كې كله الف د حروفو په سر په ډېر وړوكي شكل ليكل كېږي.

دلاندې مثالونو ته پام وكړئ:

بَعَثْنَكُمْ = بَعَثْنَاكُمْ وَاحِدٍ = وَاحِدٍ

ذَلِكَ = ذَالِكَ

هڅونه :

لاندې جدول په مناسبو کلماتو ډک کړئ :

له زور سره توری	له الف سره توری		له زور سره توری	له الف سره توری
ق			ک	
ل			م	
ن			و	
هـ			ء	
ي			ة	

ارزونه :

آيا زده کوونکي کولای شي حروف له الف سره سم تلفظ کړي ؟

اووم لوست

اشباعي حرکتونه : واو

هدف:

د واو له تلفظ سره اشنايي

پوښتنه:

ايا پوهېږئ کله چې واو له يو پېښ لرونکي توري څخه وروسته واقع شي، څه ډول تلفظ کېږي؟

د لاندې کلماتو تلفظ ته پام وکړئ:

اُ	اُو	بُ	بُو
تُ	تُو	ثُ	ثُو
جُ	جُو	حُ	حُو
خُ	خُو	دُ	دُو
ذُ	ذُو	رُ	رُو
زُ	زُو	سُ	سُو
شُ	شُو	صُ	صُو
ضُ	ضُو	طُ	طُو
ظُ	ظُو	عُ	عُو
غُ	غُو	فُ	فُو

په قرآن کریم کې ځینې وختونه واو په ډېر وړوکی شکل د حرف په سرلیکل

کېږي. لاندې مثالونو ته پام وکړئ :

اِنَّهٗ = اِنَّهٗو رَحْمَتُهٗو = رَحْمَتُهٗو خَطِيْئَتُهٗو = خَطِيْئَتُهٗو

هڅونه :

لاندنی جدول په مناسبو حروفو ډک کړئ:

له پېښ سره توری	له واوسره توری	له پېښ سره توری	له واو سره توری
ق		ک	
ل		م	
ن		و	
هـ		ء	
ي			

ارزونه:

آیا زده کوونکي کولای شي حروف له واو سره سم تلفظ کړي؟

آتم لوست

اشباعي حرکتونه: يا

هدف:

د يا له تلفظ سره آشنايي

پوښتنه:

آيا پوهيږئ کله چې يا له يوه زېر څخه وروسته راشي څنگه تلفظ کېږي؟

لاندې تورو ته پاملرنه وکړئ:

ا	اي	ب	بي
ت	تي	ث	ثي
ج	جي	ح	حي
خ	خي	د	دي
ذ	ذي	ر	ري
ز	زي	س	سي
ش	شي	ص	صي
ض	ضي	ط	طي
ظ	ظي	ع	عي
غ	غي	ف	في

په قرآن کریم کې په ځینو ځایونو کې یا په کوچني ډول په توري پسې لیکل

شوې وي، لاندې مثالونو ته پاملرنه وکړئ:

بَعْدَهُ = بَعْدَهِ بَهْ = بَهِي رُسُلُهُ = رُسُلِهِ مَلِكَتِهِ =

مَلَأَتْكِتْهِ =

هڅونه:

لاندې جدول د درسي جدول په ډول ډک کړئ:

له زېر سره توری	له یا سره توری		له یا سره توری	له زېر سره توری
ف	ق			
ک	ل			
م	ن			
و	هـ			
و	ب			

ارزونه:

آیا زده کوونکي کولای شي توري له یا سره سم تلفظ کړي؟

نهم لوست

ترکيبي حروف

هدف:

له ترکیبي تورو سره آشنایی

پوښتنه:

آیا د حروفو مختلف شکلونه پېژنئ؟

تېر کال مو ولوستل، چې حروف کله په لومړي سر کې، کله په منځ کې او کله هم د کلمې پای کې راځي. مختلف شکلونه به یې ووينئ. لاندې جدول ته پاملرنه وکړئ:

یواځې توری	لومړی توری	دمنځ توری	وروستی توری
ا	ا	ا	ا
ب	ب	ب	ب
ت	ت	ت	ت
ث	ث	ث	ث
ج	ج	ج	ج
ح	ح	ح	ح
خ	خ	خ	خ

د	د	د	د
ذ	ذ	ذ	ذ
ر	ر	ر	ر
ز	ز	ز	ز
س	س	س	س
ش	ش	ش	ش
ص	ص	ص	ص
ض	ض	ض	ض
ط	ط	ط	ط
ظ	ظ	ظ	ظ
ع	ع	ع	ع
غ	غ	غ	غ
ف	ف	ف	ف
ق	ق	ق	ق
ك	ك	ك	ك
ل	ل	ل	ل
م	م	م	م
ن	ن	ن	ن

و	و	و	و
ه	ه	ه	ه
ی	ی	ی	ی

که پام موکړې وي، ځينې حروف د کلمې په پای کې تغیر نه خوري.

هڅونه:

لاندې کلمې ولولئ اوڅرگنده کړئ، چې هر توری ترکیبي شکل لري. د ترکیبي تورو شکلونه د کلمو

په وړاندې کېږدئ:

مثال: اَلْحَمْدُ = ا ل ح م د

نَعْبُدُ =

اِهْدِنَا =

لسم لوست

د اخلاص سورت هجايي لوستل

هدف:

د قرآن کریم له هجايي لوستلو سره آشنايي

پوښتنې:

- آیا تاسو له هجايي لوستلو سره بلد یاست؟
- آیا تاسو کولای شئ چې د اخلاص سورت په هجايي تلاوت کړئ؟

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ هُوَ	أَحَدٌ	أَلَّحَدُ	أَلَّحَدُ
قُلْ هُوَ	أَحَدٌ	أَلَّحَدُ	أَلَّحَدُ
لَمْ يَلِدْ	وَلَمْ يُولَدْ		
لَمْ يَلِدْ	وَلَمْ يُولَدْ		
وَلَمْ يَكُنْ لَهُ	كُفُوًا أَحَدٌ		
وَلَمْ يَكُنْ لَهُ	كُفُوًا أَحَدٌ		

هڅونه : زده کوونکي دې د اخلاص سورت هجايي ولولي .

یوولسم لوست

د الکوتر سورت هجايي لوستل

هدف:

د قرآن کریم له هجايي تلاوت سره آشنایی

پوښتنې:

آیا تاسو کولای شئ د کوثر سورت هجايي تلاوت وکړئ؟

آیا تاسو تر اوسه د کوثر سورت هجايي تلاوت کړی دی؟

د کوثر سورت په هجا سره تلاوت کړئ:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِنَّا آعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ ۝ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ ۝ إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ ۝

هڅونه:

زده کوونکي دې د کوثر سورت هجايي تلاوت کړي.

ارزونه:

آیا زده کوونکي کولای شي د کوثر سورت په هجا تلاوت کړي؟

دولسم لوست

د الفلق د سورت هجايي لوستل

هدف:

د قرآن کریم له هجايي لوستلو سره آشنایی

پوښتنې:

آیا تاسو کولای شئ د الفلق سورت هجايي تلاوت کړئ؟

آیا د الفلق سورت مو تلاوت کړی دی؟

د الفلق سورت په هجا سره تلاوت کړئ:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ۝^١ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ۝^٢ وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا
وَقَبَ ۝^٣ وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ۝^٤ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ۝^٥

هڅونه:

گړانو زده کوونکو د الفلق سورت هجايي تلاوت کړئ.

ديار لسم لوست

د الناس سورت هجايي لوستل

هدف:

د قرآن كريم له هجايي لوستلو سره آشنايي.

پوښتنې:

آيا كولاى شئ قرآن كريم هجايي تلاوت كړئ؟

آيا تاسو د الناس سورت تلاوت كړى دى؟

د الناس سورت هجايي تلاوت كړئ:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ۝^١ مَلِكِ النَّاسِ ۝^٢ إِلَهِ النَّاسِ ۝^٣
مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ۝^٤ الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي
صُدُورِ النَّاسِ ۝^٥ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ۝^٦

هڅونه:

زده كوونكو د الناس سورت هجايي تلاوت كړئ.

ڄوار لسم لوست

د الاخلاص سورت تلاوت او حفظ

هدف:

د اخلاص د سورت رواني تلاوت او حفظ كول

پوښتنې:

آيا تاسو كولاى شئ، چې قرآن كريم په رواني تلاوت كړئ؟

آيا د اخلاص سورت مو ياد دى؟

د اخلاص سورت حفظ كړئ او بيا يې تلاوت كړئ:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۝ اللَّهُ الصَّمَدُ ۝ لَمْ يَلِدْ ۝ وَلَمْ
يُولَدْ ۝ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ۝

هڅونې:

د اخلاص سورت رواني تلاوت كړئ.

د اخلاص سورت حفظ كړئ.

پنخلم لوست

د الحمد سورت تلاوت او حفظ

هدف:

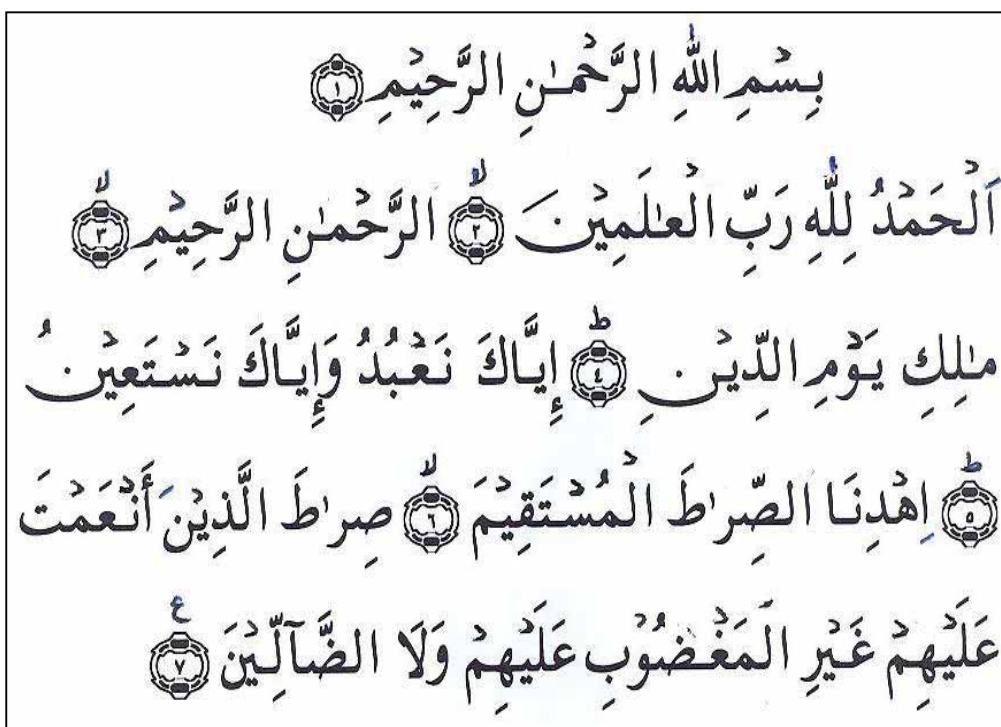
د الحمد د سورت رواني تلاوت او حفظ کول

پوښتنې:

آياتاسو کولای شئ د الحمد سورت تلاوت کړئ؟

آيا د الحمد سورت مو حفظ کړی دی؟

د الحمد سورت حفظ کړئ او په رواني سره يې تلاوت کړئ:

هڅونه:

د الحمد سورت حفظ کړئ او په رواني سره يې تلاوت کړئ.

شپاړسم لوست

د النصر سورت تلاوت او حفظ

هدف:

د النصر د سورت رواني تلاوت او حفظ کول

پوښتنې:

آیا د النصر سورت رواني لوستلی شئ؟

آیا د النصر سورت مو حفظ کړی دی؟

د النصر سورت حفظ او په رواني بې تلاوت کړئ.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ ۖ
وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ
اللَّهِ أَفْوَاجًا ۖ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ ۚ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا ۝

هڅونې:

د النصر سورت حفظ کړئ

د النصر سورت په رواني ولولئ.

اوولسم لوست

د الکافرون سورت رواني تلاوت

هدف:

د الکافرون د سورت د رواني تلاوت زده کړه

پوښتنه:

آيا د الکافرون سورت رواني تلاوت کولای شئ؟

د الکافرون سورت رواني تلاوت کړئ.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ○
قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ ① لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ ②
وَلَا أَنْتُمْ عِبُدُونَ مَا أَعْبُدُ ③ وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَا عَبَدْتُمْ ④ وَ
لَا أَنْتُمْ عِبُدُونَ مَا أَعْبُدُ ⑤ لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ ⑥

هڅونه:

هر زده کوونکی دې د الکافرون سورت په رواني تلاوت کړي.

د اسلامي ښوونې او روزنې برخه

لومړۍ فصل

عقیده

لومړۍ لوست

د اسلام بڼاگانې ((ښستونه))

هدف: د اسلام د پنځو بناوو پېژندنه

آیا د اسلام پنځه بناوې پېژنئ؟

د اسلام مبارک دین پنځه بناوې لري:

۱ - د طبیې کلمې ویل ۲ - لمونځ کول

۳ - روژه نیول ۴ - زکات ورکول

۵ - د بیت الله حج کول

هڅونې:

زده کوونکي دې په فردي او ډله ییزه توګه د اسلام د پنځو بناوو په باره کې خبرې وکړي.

زده کوونکي دې د اسلام د پنځو بناوو په باره کې یوله بل څخه پوښتنې وکړي.

ارزونه:

۱ - آیا د اسلام پنځه بناوې مو پېژندلي دي؟

دویم لوست

۱ - طيبه كلمه

هدف: د طيبې كلمې سم تلفظ كول، او د هغې په محتوا پوره پوهيدل

څوك كولاى شي طيبه كلمه سمه ووايي؟

څوك كولاى شي د طيبې كلمې معنا ووايي؟

طيبه كلمه: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَّسُولُ اللَّهِ

د طيبې كلمې معنا: نشته د عبادت لايق وړ مگر يو الله تعالى دى او

حضرت محمد صلى الله عليه وسلم د الله تعالى پيغمبر او استازى دى.

هڅونه:

زده كوونكي دې طيبه كلمه په فردي او ډله ييزه توگه په لوړ آواز سره ووايي او د هغې معنا دې

هم په ساده ژبه سره ووايي.

ارزونه

۱ - د طيبې كلمې معنا څه ده هغه ووايي؟

دریم لوست

د ایمان ارکان

هدف: د اوو ۷ اعتقادي ارکانو پیژندنه

آیا د خپلې عقیدې اووه ۷ رکنونه مو پیژندل دي؟

ایمان لاندې اووه ۷ رکنونه لري چې نومونه یې اخلو:

- په الله تعالی باندې ایمان لرل
- په ملائکو باندې ایمان لرل
- په آسماني کتابونو باندې ایمان لرل
- د الله تعالی په انبیاء علیهم السلام باندې ایمان لرل
- د آخرت په ورځ باندې ایمان لرل
- په دې باندې ایمان لرل چې د خیر او شر اندازه د الله تعالی له خوا څخه ده
- وروسته له مرګه په بیا ژوندون ایمان لرل

هڅونې:

د ایمان رکنونه څوک ویلای شي؟ د ایمان رکنونه یو له بل څخه وپوښتئ اود ټولو زده کوونکو ځوابونه په څیر سره واورئ. د ایمان د معنا په هکله یو له بل څخه پوښتنې وکړئ.

ارزونه:

د ایمان د رکنونو په هکله چې څومره پوهیږئ خبرې پرې وکړئ.

نوټ: رکن د یو شي بنیاد، بنسټ ته ویل کېږي.

خلورم لوست

۱- په الله تعالى ايمان

هدف: په الله تعالى باندې د ايمان په هکله معلومات اود هغه پيژندنه
آيا په الله تعالى باندې د ايمان په هکله خبرې کولای شئ ؟

ايمان او باور لرو چې الله تعالى شته او يو دی.
په هرڅه قادر او توانا دی.
هر څه چې وغواړي هغه کولای شي.
موږ او ټول عالم يې پيدا کړي يو.
هيچاته اړ او محتاج نه دی.
هيڅ شی د خدای جل جلاله په مثل نه دی.

هڅونه:

زده کوونکي دې په خپله ژبه د الله تعالى په باره کې خبرې وکړي او محترم ښوونکی دې په
ډېره مینه د هغوی خبرې اصلاح کړي.

ارزوني:

- ۱ - په الله تعالى باندې د ايمان په هکله موڅه زده کړي دي؟
- ۲ - په الله تعالى څرنگه عقیده لری؟ په خپله ژبه يې ووايي.
- ۳ - عالم کوم ذات پيدا کړی دی؟ د عالم ښکلا د څه شي دليل دی؟

ښاغلی ښوونکی دې د الله تعالى د صفتونو په باره کې زده کوونکو ته په ساده ژبه معلومات ورکړي.
نوبت: عالم پرته له الله تعالى ټولو موجوداتو ته عالم ويل کېږي.

پنځم لوست

۲ - په ملائکو ایمان

هدف: د ملائکو پیژندل او په هغوی باندې ایمان لرل.
ملائکه یعنې څه؟ په څه ډول باید په هغوی باندې ایمان ولرو؟

موږ ټول مؤمنان عقیده او باور لرو چې ملائکې شته او د الله تعالی مخلوق دی.

ملائکې له نور څخه پیدا شوې دي او د الله تعالی له فرمان څخه غاړه نه غړوي، د الله تعالی په عبادت مشغولې دي او خپلې دندې په پوره امانتداری سرته رسوي.

هڅونې:

زده کوونکي دې د ملائکو په باره کې په خپل منځ کې خبرې وکړي.
د ملائکو د شته والي وجود په باره کې دې یوله بل څخه پوښتنې وکړي.

ارزونې:

- ۱ - موږ ولې په ملائکو باندې ایمان لرو؟
- ۲ - ملائکې د الله تعالی څرنگه مخلوق دی؟
- ۳ - ملائکې له څه شي څخه پیدا شوې دي؟

محترم ښوونکی باید زده کوونکو ته معلومات ورکړي چې الله تعالی څو ډوله مخلوق پیدا کړی دی او د هغه له جملې څخه یې ملائکې له نور څخه پیدا کړي دي.

نوټ: په ملائکو باندې ایمان لرل د اسلامي او دیني عقیدې یوه برخه ده.
مخلوق کوم شی چې الله تعالی پیدا کړی دی مخلوق ورته ویل کیږي.

شپږم لوست

۳ - په آسماني کتابونو باندې ایمان

هدف: په آسماني کتابونو باندې د ایمان په طریقه پوهېدل

آسماني کتابونه یعنې څه ؟

آسماني کتابونه کوم دي؟

ایمان او عقیده لرو، الله تعالی د انسانانو د لارښوونې لپاره کتابونه را نازل کړي دي چې د آسماني کتابونو په نامه یادېږي. له دغو کتابونو څخه ځینې واره کتابونه دي، چې د صحیفو په نامه یادېږي.

آسماني لوی کتابونه تورات ، زبور ، انجیل، او قرآن کریم دي. ټول دغه کتابونه حق دي او په خپل وخت کې د انسانانو لپاره د نجات موجب ګرځېدلي دي. قرآن کریم د آسماني کتابونو وروستی کتاب دی چې د قیامت تر ورځې پورې به باقي وي.

هڅونې:

۱ - د آسماني کتابونو په باره کې په خپله ژبه خبرې وکړئ.

۲ - د درس خلاصه په فردي اوډله ییزه توګه ووايست.

ارزونې:

۱ - د آسماني کتابونو نومونه واخلئ.

۲ - وروستی آسماني کتاب څه نوم لري؟

ښاغلی ښوونکی د لوست موضوع په ډېره ساده ژبه سره توضیح کړی او د آسماني صحیفو په باره کې زده کوونکو ته مناسب معلومات ورکړي.

اووم لوست

۴- په انبياؤ عليهم الصلاة والسلام ايمان

هدف: د انبياؤ عليهم السلام د رسالت پيژندل او په هغوی ايمان لرل
کومو اشخاصو ته انبياء عليهم السلام ويل کېږي؟

ايمان او عقیده لرو چې ټول انبياء عليهم السلام د الله تعالی له خوا د انسانانو د
لارښوونې لپاره را استول شوي دي.

ټول انبياء عليهم السلام په حقه او رښتیني دي، د الله تعالی حکمونه یې په
پوره امانتدارۍ او رښتینولۍ سره خلکو ته رسولي دي. لومړنی پیغمبر حضرت
آدم علیه السلام او وروستی پیغمبر حضرت محمد صلی الله علیه وسلم دی.

هڅونې:

- ۱ - د انبياؤ عليهم السلام په باره کې په خپلو ژبو خبرې وکړئ.
- ۲ - د انبياؤ عليهم السلام د وظیفو په باره کې په فردي او ډله ییزه توګه سره خبرې وکړئ.

ارزونې:

- ۱ - انبياء عليهم السلام دکوم غرض لپاره را استول شوي دي؟
- ۲ - لومړنی نبي څوک دی؟

ښاغلی ښوونکی د انبياؤ عليهم السلام په باره کې په ساده ژبه زده کوونکو ته معلومات ورکړي.

اتم لوست

۵ - د آخرت په ورځ ایمان

هدف: د آخرت د ورځې پیژندل او په هغې ایمان درلودل
آخرت یعنی څه ؟

ایمان او عقیده لرو، یوه ورځ راتلونکې ده چې د آخرت د ورځې په نامه یادېږي. په دې ورځ د انسانانو عملونه محاسبه کېږي او هر چاته د خپل عمل سزا او ثواب ورکول کېږي. هغه انسان چې مؤمن وي او ښه عملونه یې کړي وي، جنت ته به ځي. له حق دین څخه منکران او بدکاران به دوزخ ته ځي.

هڅونې:

- ۱ - زده کوونکي دې د آخرت د ورځې په باره کې په فردي او ډله ییزه توګه خبرې وکړي.
- ۲ - یوه یوه جمله دې د آخرت د ورځې په باره کې ووايي.

ارزونې:

- ۱ - د آخرت ورځ څنګه ورځ ده؟
- ۲ - له مؤمنانو سره په هغه ورځ څه کېږي؟

ښاغلی ښوونکیه درس په ساده ژبه د زده کوونکو له سويې سره سم شرح کړی او مناسب معلومات وړاندې کړي.

نهم لوست

٦ - په الهي تقدير باندې ايمان ((د خير او شر په اندازه باندې ايمان))

هدف: په الهي تقدير باندې د ايمان له طريقې سره آشنایي
آيا د خير او شر په معنا پوهېږئ؟

ايمان او عقیده لرو چې د خير او شر اندازه د الله تعالى له خوا ده، يعنی الله
تعالى په خپله د خير او شر اندازه ټاکلې ده.

خو انسانان د ښو او بدو کارونو د کولو اختيار لري. حکيم خداى جل جلاله
بندگان د ښو کارونو په کولو مأمور کړي دي او له بدو کارونو څخه يې منع کړي
دي.

هڅونې:

١. زده کوونکي دې د الهي تقدير معنا په خپلو ژبو سره بيان کړي.
٢. د درس د محتوا په باره کې دې په هغه څه چې زده کړي يې دي په فردي او ډله ییزه توګه
خبرې وکړي.

ارزونې:

١. د خير او شر معنا ووايست
 ٢. د درس حاصل په خپلو ژبو بيان کړئ
-
- ښاغلی ښوونکيه د درس متن توضيح کړئ او له زده کوونکو سره د هغوی په فعالیت کې په زړه
پورې ګډون وکړئ.

لسم لوست

﴿٧﴾ - له مرگه وروسته

په بيا ژوندون عقیده

هدف: د بيا ژوندون پيژندنه او په هغه باندې عقیده لرل

ايا د بيا ژوندون په هکله څه پوهيږئ؟

ايمان لرو، چې ټول انسانان له مرگه وروسته بيا ژوندي كيږي. بيا ژوندون حق دی.

هغه ژوند د اخروي ژوندون اويا ابدي ژوندون په نامه ياديږي. په اخروي ژوندون د ټولو اسماني اديانو پيروان عقیده لري. په اخروي ژوندون کې هر انسان ته د هغه د دنيايي عملونو موافق مكافات او مجازات ثواب او سزا ورکول كيږي.

هڅونې:

۱_ د اخروي ژوند په هکله يوه يوه جمله په خپلو ژبو ووايئ.

۲_ د اخروي ژوند په باره کې خبرې وکړئ.

ارزونه: آيا د زده کوونکو ټولو پوښتنو ته ځواب ورکړل شوی دی ؟

محترم ښوونکيه لوست په ډيره ساده ژبه سره تشریح کړئ.

دويم فصل

فقه

سريزه: گرانو زده کونکو دينی زده کړه درې برخي لری. عقیده، فقه او اخلاق. په لومړۍ برخه کې مو د عقیدې په اړه بحث وکړ. په دې برخې کې د يو لړ فقهي مسائلو لکه: اودس او لمونځ په هکله خبرې کوو:

يوولسم لوست

د طهارت ((پاکي)) احکام

هدف: د طهارت پاکي. د احکامو پېژندنه
آيا د طهارت له معنا او احکامو سره آشنا ياست؟

طهارت د پاکي په معنا دی او پاکي په دوه ډوله ده:

الف: ظاهري پاکي.

ب: حکمي پاکي.

الف: ظاهري پاکي: له خپل ځان او يا جامو څخه د ناپاکو شيانو پرېمنځلو ته

ظاهري پاکي وايي.

ب: حکمي پاکي: کله چې اودس يا تيمم کوو، په شرعي لحاظ پاک گڼل

کېږو. لمونځ او نور عبادتونه راته روا کېږي نو دې ته حکمي پاکي وايي.

هڅونې:

۱. د شرعي ظاهري پاکي يو مثال ووايئ.

۲. پاکوالي په فردي او ډله ييزه توگه په خپله ژبه بيان کړئ.

ارزونې:

۱- پاکوالي يعنی څه؟

۲- د پاکوالي ډولونه ووايست

دولسم لوست

د اوداسه فرضونه

هدف: د اوداسه د فرضونو پېژندنه

آيا د اوداسه د فرضونو په هکله څه معلومات لرئ؟

د اوداسه فرضونه څلور دي:

۱- د مخ پرېمنځل

۲- له څنگلو سره د دواړو لاسونو پرېمنځل

۳- د سر د څلورمې برخې مسح کول

۴- له بڼنگرو سره د دواړو پښو پرېمنځل

هڅونې:

۱- زده کوونکي دې د اوداسه فرضونه په خپلو ژبو سره ووايي.

۲- د اوداسه فرضونه په اندامو سره تمثيل کړئ.

ارزونه:

د اوداسه د فرضو نومونه واخلئ، او څرنگه کولای شئ چې اودس په عملي توګه تمثيل کړئ.

بڼاغلی ښوونکيه لطفا د مخ لاسونو او پښو د پرېمنځلو اندازه او همدارنگه د سر د مسحې اندازه

عملا زده کوونکو ته په ټولګي کې په شرعي ترتيب سره وښیئ.

ديارلسم او څوارلسم لوست

د اوداسه ترتيب

هدف: د اوداسه د سنتونو پيژندنه

آيا اودس مو زده دی؟

کله چې يو مسلمان وغواړي لمونځ اداء کړي، نو لومړی له خپل بدن څخه ظاهري نجاست لرې کوي، يعنې استنجا کوي. بيا په لاندې ډول سره اودس کوي.

- ۱- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ وايي او نیت تری يعنې د اوداسه اراده کوي.
- ۲- دواړه لاسونه تر مړوندونو پورې پرېمنځي.
- ۳- درې ځله خپله خوله پرېمنځي.
- ۴- مسواک وهي.
- ۵- پزه درې ځله پرېمنځي.
- ۶- مخ درې ځله پرېمنځي.
- ۷- دواړه لاسونه درې ځله تر څنگلو پورې پرېمنځي.
- ۸- د لاسونو ګوتې بايد خلال کړل شي که يې ګوته يا حلقه په ګوته يا لاس کې وي، هغه دې وڅوځوي.
- ۹- ټول سردې د يوځل لپاره مسح کړي.
- ۱۰- په غټې اود شهادت په ګوتو دې د غوږونو داخلي او باندینې برخې مسح کړي.

۱۱- د ګوتو په شا دې خپله غاړه مسح کړي.

- ۱۲ - پښې دې درې ځله تر ښکرو پورې پرېمنځي.
- ۱۳ - د پښوگوتې دې هم خلال کړي.
- ۱۴ - اودس بايد په ترتيب سره وکړي.
- ۱۵ - همدا راز د لاسونو او پښو په پرېمنځلو کې دې له ښي خوا څخه پيل وکړي.
- ۱۶ - په اوداسه کې د اعضاؤ پرېمنځل اومسحه کول بايد يو په بل پسې وشي او د اوداسه په منځ کې دې په نورو کارونو بوخت نه شي.

هڅونه:

زده کوونکي دې د اوداسه سنت په فردي او ډله ييزه توگه بيان کړي.

ارزونې:

- ۱ _ د اوداسه له پيل څخه مخکې بايد څه وکړو؟
- ۲ _ د اوداسه سنت ووايست.

پنځلسم لوست

د لمانځه بهرني فرضونه (شرطونه)

هدف: د لمانځه د بهرنيو فرضونو پېژندنه.

لمونځ په هر مکلف مسلمان باندې پنځه وخته فرض عین دی. لمونځ خارجي او داخلي فرضونه لري.

له دې مخکې چې لمونځ اداء کړو، باید لاندني اته خارجي فرضونه او یا د لمانځه شرطونه مو پوره کړي وي:

۱. شرعي پاكي يعني اودس لرل.
۲. له ظاهري ناپاكي څخه د بدن پاکوالی.
۳. د هغه ځای پاکوالی چې لمونځ ورباندې اداء کېږي.
۴. په جامه باندې د عورت پتوالی يعني ستر عورت .
۵. د قبلي کعبې شریفې په لور مخامخ درېدل.
۶. د لمانځه نیت کول.
۷. د لمانځه وخت پېژندل يعني د وخت د داخلیدو په صورت کې لمونځ کول.
۸. لومړی تکبیر.

هڅونې:

۱. د لمانځه شرطونه کوم دي په دې باره کې خبرې وکړئ.
۲. یو تن زده کوونکی دې د لمانځه شرطونه ووايي او نور دې ورته غوږ ونیسي.

ارزونه:

د لمانځه بهرني فرضونه څو او کوم دي؟

بناغلی ښوونکيه د لمانځه د شرطونو په هکله پوره معلومات ورکړئ.

شپاړسم لوست

د لمانځه داخلي فرضونه (رکونه)

هدف: د لمانځه د داخلي فرضونو پیژندنه

آیا د لمانځه داخلي فرضونه پیژنئ؟

د لمانځه داخلي فرضونه اووه ۷ دي چې په لاندې ډول بیانېږي:

- ۱- قیام یعنې درېدل
- ۲- قرائت یعنې د څو آیتونو لوستل
- ۳- رکوع کول
- ۴- سجده کول
- ۵- وروستی قعده کېناستل
- ۶- د لمونځ کوونکي په عمل سره له لمانځه څخه وتل
- ۷- په هغو فرضونو کې د ترتیب رعایت چې په لمانځه کې یو ځلې راغلي وي.

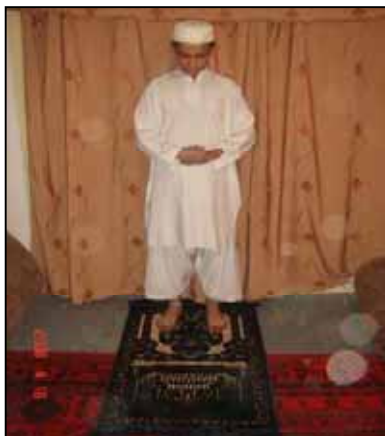
هڅونې:

۱. څو تنه زده کوونکي دې د لمانځه داخلي فرضونه په عملي توګه تمثیل کړي.
۲. داخلي فرضونه دې په خپلو ژبو سره ووايي.

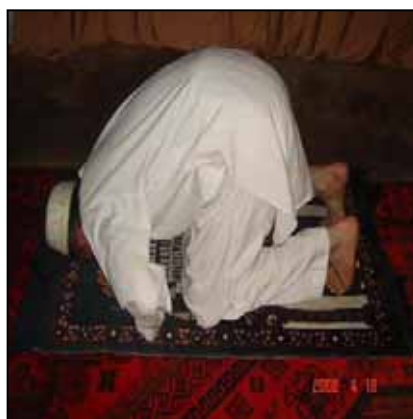
ارزونه:

- ۱- د قرائت اندازه وویاست.

د لمانځه داخلي فرضونه

۱- ۲- د قیام او قرائت حالت

۴- د سجدې حالت

۳- درکوع حالت

۶- له لمانځه څخه دو تلو حالت

۵- د وروستني قعدې حالت

اوولسم لوست

د لمانځه د رځتونو شمېر

پوهیږو چې لمونځ په یوه شپه او ورځ کې پنځه ۵ وخته فرض دی: سهار، ماسپښین، مازیگر، ماښام، او ماخوستن. د هر وخت د لمانځه رځتونه بېل بېل شمېر لري چې په لاندې ډول سره ښودل کېږي.

د سهار د لمانځه د رځتونو شمېر

هدف: د سهار د لمانځه د رځتونو د شمېر پیژندنه

د سهار لمونځ څلور رځته دی. لومړی دوه ۲ رځته سنت بیا دوه ۲ رځته فرض اداء کېږي.

د سهار لمونځ

هڅونې:

- ۱- د سهار د لمانځه د رځتونو شمېر په خپلو ژبو سره وواياست.
- ۲- د سهار د لمانځه د اداء کولو طریقه بیان کړئ.

محترم ښوونکيه د ډک او تش اصطلاح زده کوونکو ته توضیح کړئ.

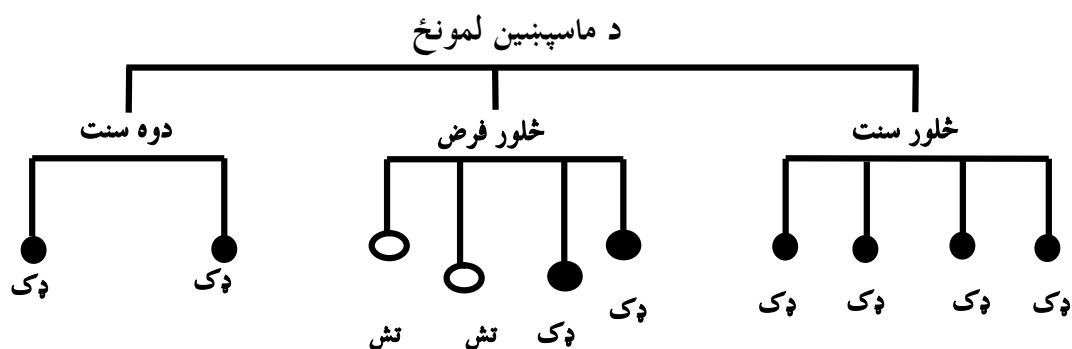
اتلسم لوست

د ماسپښين لمونځ

هدف: د ماسپښين د لمانځه د رځتونو د شمېر پېژندنه

د ماسپښين لمونځ څو رځته دی او څرنگه اداء کېږي؟

د ماسپښين لمونځ لس ۱۰ رځته دی. لومړی څلور ۴ رځته مؤکد سنت، بيا څلور ۴ رځته فرض او وروسته دوه ۲ رځته مؤکد سنت اداء کېږي. د فرض لمانځه لومړني دوه رځته ډک او وروستي دوه رځته يې خالي اداء کېږي، مگر د سنت لمانځه ټول رځتونه ډک اداء کېږي.

هڅونې:

۱. د ماسپښين د لمانځه د رځتونو د شمېر په هکله يو له بل څخه پوښتنې وکړئ.
۲. په فردي او ډله ييزه توګه د ماسپښين د لمانځه اداء کول د حرکاتو له لارې تمثيل کړئ.

ارزوني:

- ۱ - د ماسپښين لمونځ څو رځته دی؟
- ۲ - د ماسپښين سنت لمونځ څو رځته دی؟

نولسم لوست

د مازیگر لمونځ

هدف: د مازیگر د لمانځه د رکعتونو د شمېر پیژندنه

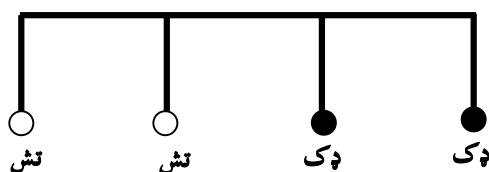
د مازیگر د لمانځه د رکعتونو له شمېر سره آشنا یاست؟ څرنگه اداء کېږي؟

د مازیگر لمونځ څلور رکعتونه فرض دی، چې دوه ۲ لومړني رکعتونه یې ډک

او دوه ۲ وروستي رکعتونه یې تش اداء کېږي.

د مازیگر لمونځ

څلور فرض

هڅونې:

۱. زده کوونکي دې د مازیگر د لمانځه اداء کول په خپلو ژبو سره بیان کړي.

۲. زده کوونکي دې د مازیگر لمونځ په حرکاتو سره تمثیل کړي.

ارزونه:

د مازیگر لمونځ فرض دی که سنت ؟

شلم لوست

د مابښام لمونځ

هدف: د مابښام د لمانځه د رځتونو د شمېر پېژندنه
آيا ويلاى شئ چې د مابښام لمونځ څو رځته دى او څرنگه اداء كېږي ؟

د مابښام لمونځ پنځه ۵ رځته دى چې لومړى درې رځته فرض بيا وروسته دوه ۲ رځته مؤكد سنت اداء كېږي.
د درې ۳ رځتو له جملې څخه لومړني دوه رځته ۲ ډك او آخيني يو رځت يې تش اداء كېږي.

د مابښام لمونځ

هڅونې:

۱. زده كوونكي دې د مابښام د لمانځه د اداء كولو په باره كې په فردي او ډله ييزه توگه خبرې وكړي.
۲. د مابښام د لمانځه په هكله يو له بل څخه پوښتنې وكړئ.

ارزونې:

- ۱ - د مابښام لمونځ څو رځته دى؟
- ۲ - د مابښام د لمانځه د اداكولو طريقه د حركاتو په وسيله تمثيل كړئ.

ښاغلى ښوونكيه د مابښام د لمانځه د وخت په باره كې زده كوونكو ته معلومات وركړئ.

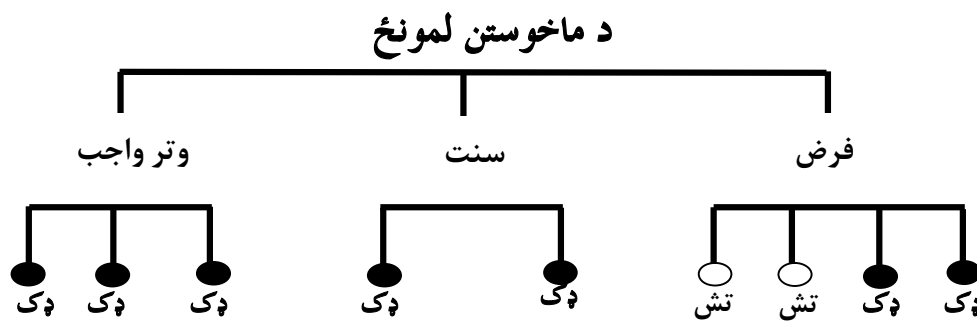
یوویستم لوست

د ماخوستن لمونځ

هدف: د ماخوستن د لمانځه د رکعتونو د شمېر پېژندنه

د ماخوستن لمونځ څرنگه اداء کېږي؟

د ماخوستن لمونځ نهه ۹ رکعته دی چې لومړی څلور رکعته فرض، بیا دوه رکعته مؤکد سنت او وروسته درې ۳ رکعته وتر واجب لمونځ اداء کېږي. د فرضو له جملې څخه دوه ۲ لومړني رکعتونه ډک او دوه ۲ وروستي یې تش اداء کېږي. او د وتر لمانځه په دریم رکعت کې د قنوت دعا هم ویل کېږي.

هڅونې:

- ۱- د ماخوستن د لمانځه د رکعتونو د شمېر په هکله په فردي او ډله ییزه توګه خبرې وکړئ.
- ۲- د ماخوستن د لمانځه د اداء کولو طریقه په خپلو ژبو سره ووايئ.

ارزونې:

- ۱- د ماخوستن لمونځ څو رکعته دی؟
- ۲- د ماخوستن مؤکد سنت لمونځ څو رکعته دی؟
- ۳- وتر لمونځ څو رکعته دی؟

محترم ښوونکيه د وترو واجب لمانځه د اداء کولو د طریقي په ویلو کې له زده کوونکو سره مرسته وکړئ.

دوه ويشتم لوست

د لمانځه د اداء کولو ترتيب

هدف: د لومړي تکبير د حالت پيژندنه

لمونځ څرنگه پيل کيږي؟

د لمانځه د اداء کولو په وخت کې بايد اودس ولرو بيا د قبلې لورته مخامخ درېږو، نيت کوو، وروسته دواړه لاسونه د غوږونو لورته پورته کوو د غټو گوتو سروڼه د غوږونو نرميوته رسوو او الله اکبر وايو، وروسته دواړه لاسونه ښکته کوو د ښي لاس ورغوی د چپ لاس د مړوند پر شا باندې ږدو. غټه او کوچنۍ گوته ترې تاوه وو. بيا يې تر نامه لاندې نيسو.

هڅونې:

۱- زده کوونکي بايد لومړی تکبير تمثيل کړي.

۲- د نيت په باره کې دې خبرې وکړي.

ارزونه:

۱- څه وخت د لمانځه نيت کوو؟

ښاغلی ښوونکيه د لومړي تکبير حالت او فرض، سنت، وتر واجب لمونځونو نيت، زده کوونکو ته بيان او توضيح کړی.

دروېشتم لوست

د ثنا ويل

هدف: د سبحانک.... سم ويل او زده کول
څوک کولای شي ثناء صحيح تلفظ کړي؟

ثنا

.....

هڅونې:

- ۱- په ډله بيزه توگه د ثنا ويل تمرين کړئ.
- ۲- څو تنه زده کوونکي دې اعوذ بالله اویسم الله په لوړ آواز سره ووايي.

ارزونې:

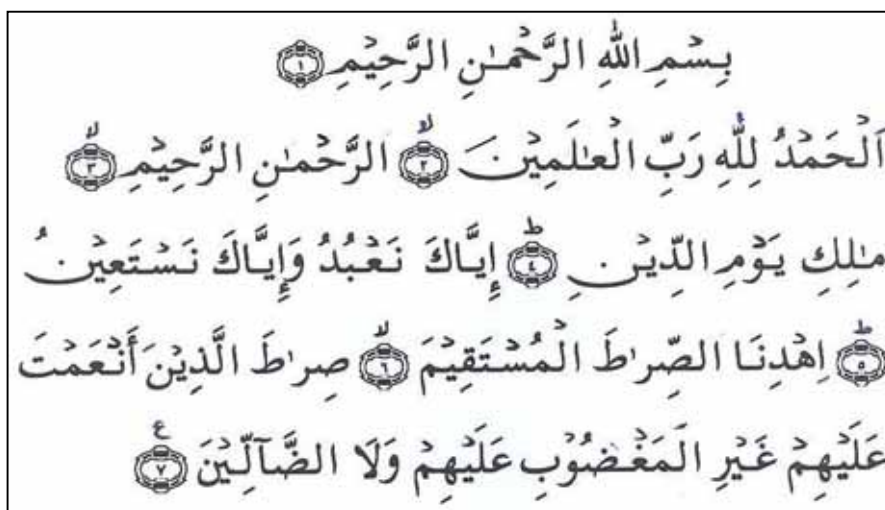
- ۱- په فردي او ډله بيزه توگه سبحانک ووايي.
- ۲- شد لرونکې کلمې وپيژني.

ښاغلی ښوونکیه د پورتنی متن په تدریس کې د زده کوونکو سم تلفظ او ژبني مهارت ته پوره پاملرنه وکړئ.

خلیرویشتم لوست

د فاتحې سورت

هدف: د فاتحې د سورت سم لوستل او د هغې د ویلو ځای پیژندنه
څوک کولای شي الحمد لله... په سمه توګه ولولي؟
له ثنا څخه وروسته د فاتحې سورت وایو:

هڅونه:

په رواني ډول سره د الحمد لله... سم لوستل او د لرونکو کلمو پیژندنه

ارزونه:

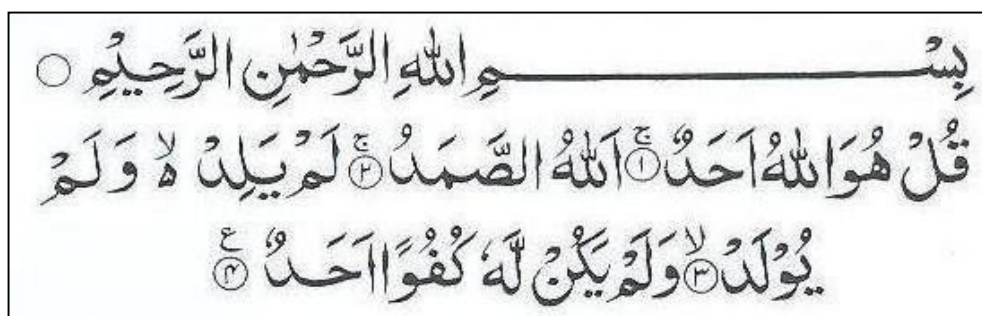
د الحمد لله... د متن کلمه له زده کونکو څخه وپوښتی.

محترم ښوونکيه د پورتنی متن په تدریس کي زیاتره سم لوستلو او د زده کونکو ژبني مهارت ته پاملرنه وکړی.

پنځه ويشتم لوست

قرائت او رکوع

هدف: د قيام، قرائت، رکوع، سجدي د حالت پيژندنه او د اخلاص د سورت سم لوستل الحمدلله او د اخلاص سورت کوم وخت لوستل کيږي؟
له الحمدلله څخه وروسته يو سورت مثلاً د اخلاص سورت وايو.

وروسته الله اکبر وايو، رکوع ته ټيټيږو، په داسې ډول سره چې د دواړو لاسونو په منگولو مو دواړه ځنګنونه ټينګ نيلولي وي، درې ځله سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ وايو. له هغه وروسته د پورته کيدو په حالت کې سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ، رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ وايو او يوه شيبه سم دريږو چې دغو درېدلو ته قومه وايي.

هڅونې:

۱. قل هو الله . . . په فردي او ډله ييزه توګه سم ولولئ.
۲. د رکوع حالت تمثيل کړئ.

ارزونې:

- ۱_ د فاتحې له سورت نه وروسته څه لوستل کيږي؟
- ۲_ په رکوع کې څه ويل کيږي؟

ښاغلی ښوونکي له زده کوونکو سره د قل هو الله ... سمع الله ... په سم لوستلو کې مرسته وکړئ.

شپږ ويشتم لوست

سجده

هدف: د سجدي د حالت او طريقي پيژندنه

بيا الله اكبر وايو سجدي ته خو او په داسې توگه سجده كوو چې پزه او ټنډه

وچولې مو د دواړو لاسونو د گوتو په منځ كې ايښي وي.

په سجده كې درې ۳ ځله سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى وايو. له هغه وروسته الله اكبر وايو.

له سجدي څخه راپورته كېږو او يوه شېبه آرام كينو، چې دې ناستې ته جلسه وايي.

بيا الله اكبر وايو. دويمې سجدي ته ښكته كېږو او دويمه سجده د اولې لومړۍ سجدي

په خير اداء كوو. په دې سجده كې هم درې ۳ ځله سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى وايو.

هڅونه:

۱ - زده كوونكي دې د سجدي په باره كې په خپله ژبه خبرې وكړي.

ارزونې:

۱ - په سجده كې څه ويل كيږي؟

۲ - د جلسې حالت كوم دی؟

۳ - د سجدي حالت په خپله ژبه ووايي.

اووه ويشتم لوست

دويم رکعت

هدف: د دويم رکعت پيژندل

دويم رکعت څه رنگه اداء کيږي؟

د دويمې سجدي له اداء کولو څخه وروسته الله اکبر وايو او بيا دويم رکعت ته دريږو. له بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ څخه وروسته. اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ... او يو سورت وايو او رکوع ته کښته کيږو. دويم رکعت د لومړي رکعت په څير اداء کوو.

هڅونې:

۱- د دويم رکعت په باره کې په فردي او ډله ييزه توگه خبرې وکړئ.

۲- د دويم رکعت په باره کې يو له بل څخه پوښتنې وکړئ.

ارزونه:

۱- په دويم رکعت کې څه ويل کيږي؟

بناغلی ښوونکيه زده کوونکو ته دا څرگنده کړئ، چي په دويم رکعت کي د لاس پورته کول، د ثنا او اَعُوْذُ بِاللّٰهِ ... ويل نشته.

تشهد (قعدہ)

د تشهد د لوستلو ځای ویشونې.

د دویم رکعت له دویمې سجده څخه وروسته کښینو او التحیات وایو، په لاندې ډول سره:

--	--	--	--	--	--

هخوڻي:

۲- قعدہ دی تمثيل ڪري.

ارزونی:

۲ - تشهد دقیق ولولئ.

بناغلی بنوونکیه د لومړۍ او دویمې قعدې په باره کې زده کوونکو ته سم معلومات ورکړي.

نه ويشتم لوست

دروود شريف

هدف: د درود شريف سم لوستل اود ويلود ځای پېژندل

څوک کولای شي درود شريف ولولي؟

که چېرې لمونځ دوه رکعتي وي، په دې قعده کې درود شريف وايو. او که چېرې درې ۳ يا څلور رکعتي وي، درېم رکعت ته پورته کېږو او له څلورم رکعت څخه وروسته په وروستۍ قعده کې درود شريف وايو، په لاندې ډول:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ اَللّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَىٰ آلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ

وَعَلَىٰ هَاشِمٍ وَآلِ هَاشِمٍ وَآلِ عَلِيٍّ وَآلِ عَلِيٍّ وَآلِ عَلِيٍّ وَآلِ عَلِيٍّ وَآلِ عَلِيٍّ وَآلِ عَلِيٍّ

وَعَلَىٰ سَائِرِ الْمُسْلِمِينَ آمِينَ رَبِّ الْعَالَمِينَ

هڅونې:

۱- درود شريف کلمه کلمه ووايي.

۲- يوه ډله دې درود شريف په لوړ آواز سره ولولي.

ارزونې:

۱- د درود شريف د ويلو ځای وواياست.

۲- يوځل په لوړ آواز درود شريف ووايي.

بناغلی ښوونکيه له زده کوونکو سره په فعالیت کې ګډون او مرسته وکړي.

دیرشم لوست

دعا

هدف: د دعا سم لوستل او د هغې د ویلو د ځای پیژندل

دعا او درود په کومه قعده کې ویل کېږي؟

څوک کولای شي دعا ووايي؟

د درود له ویلو څخه وروسته دعا وایو:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي بَارَأَ الْإِنْسَانَ مِنْ أَحْسَنِ عَشْرٍ وَبَلَغَ أَشُدَّهُ وَرَعَاهُ فِي أَسْنَنِ

د دعا له ویلو څخه وروسته لومړی بنی بیا چېې خواته سلام گرځول کېږي.

د سلام د گرځولو په وخت کې اَلْسَّلَامُ عَلَیْکُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَکَاتُهُ ویل

کېږي.

هڅونې:

۱ - زده کوونکي دې په دوه کسيزو ډلو وویشل شي او دعا ، السلام علیکم دې کلمه په کلمه ووايي.

۲ - د سلام گرځولو طریقه تمثیل کړی.

ارزونه:

له زده کوونکو څخه د تشهد، درود، او دعا د ویلو ځایونه وپوښتی.

دریم فصل

اخلاق او آداب

یو دیرشم لوست

ښه خوی

هدف: د اسلامي اخلاقو پیژندنه

د اخلاقو په باره کې په څه پوهیږئ؟

هغه انسان چې ښه خوی، ښه سلوک، ښه وړه ولري، ټول خلک هغه ته د قدر په سترګه ګوري. ډیر احترام یې کوي او په نیک نامه سره یې یادوي.

د اسلام مبارک دین موږ ته لارښوونه کوي، چې ټولنیزو آدابو ته پاملرنه وکړو او د نیکو اخلاقو په ګاڼه باندې ځانونه سینګار او له خلکو سره نیک چال چلن وکړو.

هڅونه:

د ښو خویونو په باره کې په فردي او ډله ییزه توګه خبرې وکړئ.

ارزوني:

۱ - د ښو خویونو په باره کې څه فکر کوئ؟

۲ - کوم شی انسان، الله تعالی ته ور نږدې کوي؟

دوه دیرشم لوست

د مور او پلار حقونه

هدف: زده کوونکو ته د مور او پلار په احترام کولو عادت ورکول
ولې د مور او پلار احترام کوو؟

گرانو زده کوونکو

پوهیږو چې مور او پلار پر موږ ډیر حقونه لري، خاصاً مور ځکه چې په کوچینوالي کې مور له موږ سره زیات تکلیفونه ګاللي دي، موږ ته یې شیدې راکړې دي، پاک یې ساتلي یو. کله به چې ناروغ شوو، موږ ته به وینښه ناسته وه. پلار موږ ته دخوړو، جامو او زموږ د ژوند د نورو اړتیاوو د برابرولو لپاره له هیڅ ډول زیار او کړاو څخه ډډه نه ده کړې.

موږ ته لازمه ده چې له خپل مور او پلار سره ډېره مینه ولرو او په ادب ورسره ژوند وکړو. حقوق یې وپېژنو، درناوی یې په ځای کړو، نصیحتونه یې ومنو او هغوی له ځان څخه راضي او خوښ وساتو تر څو الله تعالی له موږ څخه راضي شي.

هڅونې:

- ۱- زده کوونکي دې د مور او پلار حقونه تمثیل کړي.
- ۲- زده کوونکي دې یوه یوه جمله د مور او پلار د حقونو په برخه کې ووايي.

ارزونې:

- ۱- د مور او پلار د احترام سبب څه شی دی؟
- ۲- په هغه څه چې په دې باره کې پرې پوهیږئ، بیان یې کړئ.

درې دېرشم لوست

د ګاونډي حقونه

هدف: د ګاونډي د حقونو پیژندنه

ګاونډی څوک دی؟

ګاونډی هغه چاته وایي، چې زموږ د استوګنې په خواوېشا کې ژوند کوي. ګاونډی د اسلام په سپیڅلي دین کې زیات حقونه لري، چې زموږ پیغمبر محمد صلی الله علیه وسلم د هغه د حقونو په باره کې زیات تاکید کړی دی.

همدا راز حضرت محمد صلی الله علیه وسلم د هغو پوښتنو په ځواب کې چې د ګاونډیانو د حقونو په باره کې ورڅخه شوې وې، د هغه حقونه داسې بیان کړي دي:

- ۱- که ګاونډي د پور غوښتنه وکړه او ستاسو په وس کې وه پور ورکړئ.
- ۲- د ګاونډي بلنه ومنئ که چیرې په هغه کې کوم ناروا عمل نه تر سره کیده.
- ۳- که ناروغ شو پوښتنې ته یې ورشئ.
- ۴- که چیرې د نیکۍ کولو توان موندلو نو زیان مه ور رسوئ.
- ۵- په نیک کار کې مرسته ورسره وکړئ.
- ۶- د غم او کړاو په وخت کې ورسره غم شریکي وکړئ او تسلي ورکړئ.
- ۷- د هغه د خپلوانو په جنازه کې برخه واخلي.
- ۸- د خوشحالي په حال کې مبارکي ورته ووايي.
- ۹- که مو ګاونډی مسافر شو، د توان په اندازه د هغه د عزت، مال او کور ساتنه وکړئ.
- ۱۰- خپل کور د هغه له کور څخه مه لوړوئ.

هڅونې:

۱. زده کوونکی دې د ګاونډي د حقونو هره فقره وپېژني.
۲. هر زده کوونکی دې یوه فقره په خپله ژبه ووايي.
۳. په ډله ییزه توګه د ګاونډي د حقونو په برخه کې خبرې وکړئ.

ارزونه: آیا زده کوونکي د لوست مطلب په خپلو ژبو سره ویلای شي؟

یادونه: ګاونډی هغه چاته ویل کېږي، چې یو د بل په څنګ کې ژوند کوي.

څلور دیرشم لوست

د مشرانو او لویانو حقونه

هدف: د لویانو د حقونو پیژندنه او د هغوی درناوی کول

له لویانو سره باید څنګه چال چلن وکړو؟

زمونږ پیغمبر حضرت محمد صلی الله علیه وسلم داسې فرمایلي دي: څوک چې زموږ

په وړو شفقت مهرباني ونه کړي او د لویانو درناوی ونه کړي زما له ډلې څخه نه

دی. یعنی زما کامل اوښه امتي نه دی له دې امله کله چې لویان خبرې کوي

کوچنیان باید په ادب سره کيني او د هغوی خبرو ته غوږ کیږدي.

همدا راز وپوښته لازمه ده چې کوم ښه کارونه چې د لویانو لخوا ورته ښودل

کیږي، په ډیره ښه توګه یې سرته ورسوي.

هڅونې:

۱- زده کوونکي دې یوه یوه جمله د لویانو د حقونو په هکله ووايي.

۲- د لویانو د حقونو په هکله په فردي او ډله ییزه توګه خبرې وکړئ.

ارزونې:

۱- محمد صلي الله علیه وسلم د لویانو د حقونو په هکله څه ويلي دي؟

۲- له لویانو سره باید څرنگه چلن وکړو؟

ښاغلی ښوونکی دې د لویانو د حقونو په هکله په ساده ژبه معلومات ورکړي.

پنځه دیرشم لوست

د جومات ادب ساتل

هدف: د جومات له درناوي سره آشنایي. د جومات درناوی د مسلمانانو دنده ده.

ولې د جومات درناوی کوو؟

جومات د مسلمانانو د عبادت ځای دی. په جومات کې لمونځ اداء کېږي. قرآن کریم

په کې تلاوت کېږي. د الله تعالی ذکر یادونه او د دیني علومو زده کړه په کې کېږي.

د جومات درناوی د هر مسلمان دیني او اسلامي دنده ده.

جومات ته د ورتلو په وخت کې د اوداسه لرل سنت کار دی او ثواب لري.

جومات ته نږدې د ناپاکو شیانو غورځول ناروا او له دیني ادب څخه لرې کار دی.

هڅونې:

۱. د جومات په باره کې په فردي او ډله ییزه توګه خبرې وکړئ.

۲. جومات د څرنگه کارونو ځای دی؟

۳. جومات باید له کومو شیانو څخه وساتو؟

۴. په جومات کې باید کوم کارونه ونه کړو؟

ارزونې:

۱_ د درس متن د پوښتنې او ځواب په ډول تکرار کړئ

۲_ د جومات د درناوي په هکله کورنۍ دنده ورکړئ.

شېر دېرشم لوست

د روغتيا ارزښت

هدف: روغتيا لرل د الله تعالى نعمت دی د روغتيا له ساتنې سره آشنایي

آيا پوهېږئ چې سليم عقل په سالم بدن کې دی؟

څوک کولای شي د روغتيا ارزښت بيان کړي؟

د اسلام سپېڅلي دين پاکوالی چې د روغتيا بنسټ دی، د ايمان جزء ګڼلې

دی. يعنې د ځان، جامو او استوګنځي پاک ساتل يې د ايمان نښه بللې ده.

زیاتره ناروغتياوې د ناپاکۍ او ناولتيا څخه پیداکيږي، له دې کبله مسلمان دنده

لري چې له ناپاکو او ځنډمنو خوږو څخه ځان وساتي، ترڅو يې بدن له ناروغتيا

څخه خوندي پاتې شي.

هڅونې:

۱- زده کوونکي دې يوه يوه جمله د روغتيا په هکله ووايي؟

۲- هغه شيان چې روغتيا ته زیان رسوي نومونه يې واخلئ.

سپارښت: ښاغلی ښوونکی دې په لاندې موضوعاتو کې وخت په وخت زده کوونکو ته معلومات ورکړي، سوله صلح عدالت، شوری، د مور او پلار حقونه، د ښوونکي حقونه د مشرانو حقونه د روغتيا ارزښت، له بدو عادتونو څخه ځان ساتل، لکه چلم، نسوار، سګرېټ، نیشه يي توکي.

اووه دیرشم لوست

اسلام د سولې دین دی

هدف: د سولې د مفهوم او ځېټو پیژندنه.

آیا په سوله کې د ژوند له ارزښت سره آشنا یاست؟

سوله او امنیت د الله تعالی ډیر لوی نعمتونه دي، باید د دې نعمتونو د ساتنې

لپاره کوښښ وکړو. په سوله کې موږ کولای شو چې په ښه توګه خپل عبادت

وکړو، تعلیم ته په ښه توګه ادامه ورکړو او خپل وطن ودان کړو.

الله تعالی فرمایلي دي: **وَالصُّلْحُ خَيْرٌ** او سوله ډیره ښه ده.

ښه انسان هغه دی، چې د سولې د ټینګښت لپاره کوښښ کوي.

هڅونې:

۱_ یوه یوه جمله د سولې په هکله ووايئ.

۲_ سوله انسان له کوم شي څخه ساتي. په دې هکله خبرې وکړئ.

ارزونې:

۱_ سوله یعنې څه؟

۲_ د سولې ارزښت بیان کړئ. د لوست لندیز ووايئ.

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library